

Pokyny pro followery

„Jak vytvořit Consumer Stock Ownership Plan (plán vlastnictví spotřebiteli) pro energetická společenství“

Foto: [Fabio Fistarol](#) Zdroj: [Unsplash](#)

Tento projekt byl financován z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 na základě smlouvy o poskytnutí grantu č. 784960.

Vyloučení odpovědnosti

Tento projekt byl financován z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 na základě smlouvy o poskytnutí grantu č. 784960.

Obsah této zprávy neodráží názory Evropské komise ale výhradně názory jejích autorů. Evropská komise neodpovídá za její obsah ani za použití informací v ní obsažených.

Veškerá práva k duševnímu vlastnictví náleží členům konsorcia SCORE a jsou chráněna příslušnými právními předpisy. Reprodukce tohoto dokumentu není bez předchozího písemného souhlasu povolena. Komerční použití jakýchkoli informací obsažených v tomto dokumentu může vyžadovat získání licence od vlastníka příslušných informací.

Prosinec 2021

Autoři:

Marie Kleeschulte, Climate Alliance

Andrea Carosi, Climate Alliance

Jens Lowitzsch, Evropská univerzita Viadrina Frankfurt (Odra)

Obsah

Abstrakt	1
Část I. – Jak vytvořit CSOP	1
1. Úvod	1
Jak používat „Pokyny pro followery“	1
Vlastnictví spotřebiteli je předpokladem k místnímu přechodu na nové zdroje energie	1
Přehled modelu CSOP	2
2. Jednotlivé kroky pro vytvoření místního CSOP	3
Zapojení klíčových subjektů	3
Identifikace budov a vhodných míst	3
Ekonomické opodstatnění a vypracování studie proveditelnosti	3
Plánování zapojení spotřebitelů	4
Část II. – Příručka pro zapojení zranitelných spotřebitelů	6
1. Úvod	6
Výzva: Inkluze je průřezovým politickým cílem	6
Koho zapojit do místních energetických společenství?	6
Přínosy inkluze pro cílové skupiny a energetické společenství	7
Překážky přímo související se sociálními dávkami	8
Obce jako ti, co udávají krok: závazky, odpovědnost a běžné překážky	9
2. Nástroje pro začlenění zranitelných skupin	9
Zjištění potřeb a motivací	9
Překonávání bariér	10
„Asistované“ CSOP	11
Komunikace a zapojení obyvatel	13
3. Postupné kroky	14
Shrnutí doporučení k financování CSOP a začleňování zranitelných skupin	14
Zdroje	16

Zkratky

CSOP	Consumer Stock Ownership Plan (plán vlastnictví spotřebiteli)
CSSP	Centrum sociálních služeb Praha
EU	Evropská unie
PES	Poskytovatel energetických služeb
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
kWh	Kilowatthodina
LED	Světelná dioda
ND	Nízkopříjmové domácnosti
NNO	Nevládní nezisková organizace
FV	Fotovoltaika
OE	Obnovitelná energie
OZE	Obnovitelné zdroje energie
REC	Společenství pro obnovitelné zdroje
RED II	Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED II)
MSP	Malé a střední podniky

Abstrakt

Tato zpráva shrnuje veškeré poznatky a zkušenosti získané v průběhu projektu SCORE v rámci programu Horizont 2020 se zaměřením na poskytování doporučení místním subjektům – zejména obcím – s cílem vytvoření energetického společenství a CSOP. Zpráva je rozdělena do dvou částí. Část I. se zaměřuje na praktické kroky, které je třeba podniknout k zahájení projektu a vypracování studie proveditelnosti. Část II. se věnuje zapojení dalších zúčastněných stran včetně (zranitelných) spotřebitelů a místních subjektů a vysvětluje, jak nejlépe informovat subjekty na úrovni města. Naším cílem bylo vytvořit praktickou příručku, která bude informovat zainteresované obce a poskytnout jim podporu při realizaci inkluzivních komunitních energetických projektů.

Část I. – Jak vytvořit CSOP

1. Úvod

Jak používat „Pokyny pro followery“

Tato zpráva byla vypracována v rámci projektu SCORE H2020 (www.score-h2020.eu) s cílem shromáždit všechny poznatky a zkušenosti získané v rámci pilotních projektů a ve spolupráci s followery (tzv. „Follower Cities“). Jedná se o návod pro obce a další místní subjekty, které mají zájem o spravedlivou, inkluzivní a ekonomicky udržitelnou transformaci místní energetiky. Zpráva je rozdělena do dvou hlavních částí a nejprve se zaměřuje na zapojení místních klíčových subjektů, výběr budov a obchodní model projektu SCORE – Consumer Stock Ownership Plan (COSOP / plán vlastnictví spotřebiteli). Část II. se zaměřuje na zapojení soukromých domácností a spotřebitelů, a zejména na finanční účast zranitelných spotřebitelů v projektech obnovitelné energie. Dokument poskytuje praktické rady pro obce na podporu strategií angažovanosti a podporu inkluzivního a spravedlivého přechodu na místní úrovni. Doufáme, že tato příručka inspiruje obce k vytváření energetických projektů se zaměřením na spotřebitele a podpoří je na jejich cestě ke spravedlivému a demokratickému místnímu energetickému systému.

Vlastnictví spotřebiteli je předpokladem k místnímu přechodu na nové zdroje energie

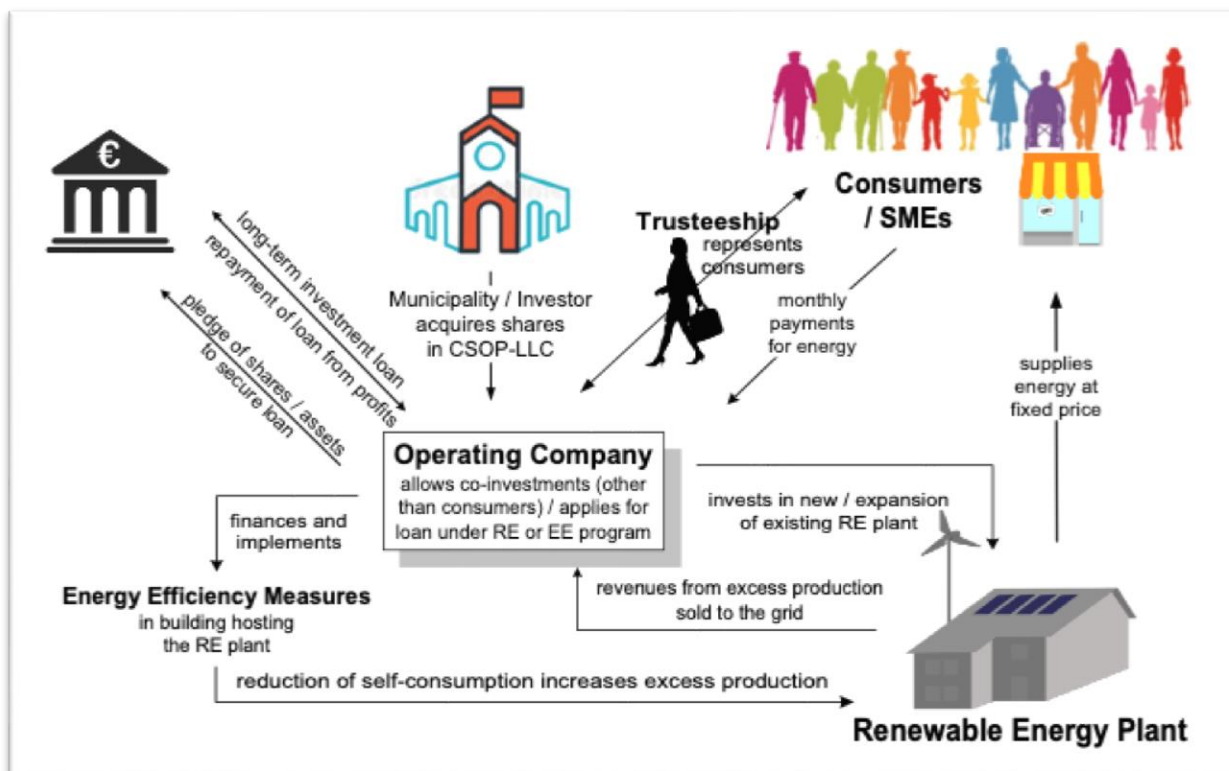
Podpora (spolu)vlastnictví spotřebiteli je klíčovým faktorem úspěchu pro místní energetickou transformaci a má zásadní význam pro decentralizaci energetického systému. Když spotřebitelé získají vlastnický podíl na zařízení a projektech pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, stanou se aktivními účastníky na trhu s energiemi. Pro tuto skupinu lidí, která energii zároveň spotřebovává i vyrábí, se začal používat termín „prosumeři“ (producers + consumers). Aktivní účast na projektech obnovitelných zdrojů energie se ukázala být důležitým faktorem úspěšného přechodu na nové zdroje energie, jelikož podporuje jeho přijetí místním obyvatelstvem. Účasti lze dosáhnout prostřednictvím zapojení do demokratického systému rozhodování; zároveň ji však lze chápat jako finanční účast a společnou investici. Vlastnictví spotřebiteli je tedy modelem pro zlepšení finančního zapojení soukromých domácností. V současné době se v oblasti obnovitelných zdrojů objevuje několik modelů (spolu)vlastnictví spotřebiteli, jako je kupříkladu crowdfunding, družstva a soukromá zařízení – všechny tyto příklady spadají do této kategorie.

Evropský projekt SCORE H2020 se zaměřoval na vývoj a realizaci CSOP jako prostředku k posílení pozice občanů jako spoluinvestorů zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Tyto cíle vede a podporuje legislativa Evropské unie (EU) 2018/2019 v podobě balíčku Čistá energie pro všechny Evropany, který zahrnuje přepracovanou směrnici o obnovitelných zdrojích energie (RED II). RED II vytváří cestu pro prosumerství a aktivní spotřebitele na trhu s energiemi tím, že zavádí koncept společenství pro obnovitelné zdroje energie (REC), který dává jednotlivci právo vyrábět, sdílet a prodávat vlastní energii. Tento vývoj na úrovni EU silně ovlivnil realizaci modelu CSOP v praxi, neboť vytvořil atraktivní podmínky pro zapojení do společných energetických projektů.

Přehled modelu CSOP

Plán vlastnictví spotřebiteli (CSOP) je investiční model zaměřený na spotřebitele, který jim poskytuje možnost podílet se na jeho rozhodování i financování. Umožňuje společné investice obcí, malých a středních podniků, spotřebitelů a dalších místních partnerů do zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Žádný ze spoluinvestorů nenese osobní odpovědnost, jelikož investici realizuje zprostředkovatelský subjekt, provozovatel CSOP. V praxi má provozovatel obvykle podobu soukromé společnosti s ručením omezeným nebo družstva. Provozovatel po založení investuje do nového nebo stávajícího zařízení pro výrobu OE a provozuje jej jménem spoluvlastníků.

Hlavním cílem CSOP je usnadnit spotřebitelům stát se spoluvlastníky v ideálním případě těch veřejných služeb, které je zásobují. V zájmu zefektivnění a zjednodušení rozhodování zastupuje spotřebitele správce, který jim radí a sdružuje jejich investice a hlasovací práva ve vztahu k ostatním spoluinvestorům. Výsledkem je stabilní a atraktivní investiční model pro všechny zúčastněné strany, ať už veřejné či soukromé.

Tabulka 1 – Model CSOP

2. Jednotlivé kroky pro vytvoření místního CSOP

Zapojení klíčových subjektů

Při vytváření místního CSOP je zásadním prvním krokem identifikace partnerů. Při výběru partnerů i spoluinvestorů je třeba zvážit několik aspektů: 1) kdo jsou důvěryhodné zúčastněné strany v místní komunitě, které jsou otevřené myšlence vytvoření společných energetických projektů 2) které subjekty jsou lokálními hybateli energetické transformace nebo by na ní mohli mít zájem 3) jakým způsobem se mohou zapojit soukromí spotřebitelé a domácnosti. Část II. této zprávy, neboli Příručka pro zapojení zranitelných spotřebitelů, obsahuje podrobný přehled strategií pro zapojení soukromých domácností, zejména domácností s nízkými příjmy. Středobodem těchto strategií je spolupráce s důvěryhodnými prostředníky, kteří dlouhodobě spolupracují s cílovými komunitami.

Identifikace budov a vhodných míst

V závislosti na realizovaném zdroji OE je jedním z dalších kroků při budování CSOP určení budov a střešních ploch (pro fotovoltaiku) a vhodných míst pro další typy OE. V Itálii se projekt SCORE zaměřil na financování blokových otopných soustav spalujících biomasu v podobě lokálně vyráběné dřevěných štěpků. Zatímco nová zařízení jsou jednou z možností, kterou se lze v rámci CSOP vydat, je třeba také zvážit, zda obec nebo jiné zúčastněné subjekty již plánují či dokonce realizují instalaci zařízení na výrobu OE. V takovémto případě je možné navázat na již existující plány a rozšířit je o spoluvlastnictví občanů. Tento krok může ušetřit značné množství času, ale zároveň může omezit tvorbu místního modelu CSOP.

Identifikace budov je úzce spjata s ekonomickým hlediskem, jelikož jejich vlastnosti a charakteristiky mají vliv na projekt obnovitelné energie. Zde jsou uvedeny ty nejdůležitější faktory pro určení budovy, kde lze uvažovat o instalaci nové fotovoltaiky. Jako první krok se provede analýza dostupných informací o budovách, která zahrnuje podrobnosti o konstrukci, analýzu spotřeby a energetický model budovy. Následně se vydává zpráva o nezbytných administrativních povoleních. Jako třetí bod je vypracováno ekonomické a finanční posouzení investičních nákladů, které zahrnuje instalaci, spuštění, připojení k dodavateli a údržbu. Další informace o tomto procesu a jeho kritériích naleznete v této [Příručce pro energetickou renovaci](#) vypracované v rámci projektu SCORE. Vzhledem k tomu, že CSOP je přístupem zaměřeným na spotřebitele a že v ideálním případě by vyprodukovaná energie měla zásobovat domácnosti, které do projektu investují, a změnit tak chování spotřebitelů, měly by být vybírány obytné budovy nebo budovy v blízkosti domácností, které mají být do projektu zapojeny. V některých pilotních projektech SCORE byly vybrány také školy nebo jiné veřejné budovy, např. v německém Essenu.

Ekonomické opodstatnění a vypracování studie proveditelnosti

Vypracování studie proveditelnosti je důležitým krokem v procesu vytváření společenství pro obnovitelné zdroje energie, které vychází z programu financování CSOP. Jedná se o analýzu, která shrnuje všechny dosud známé relevantní faktory projektu – včetně ekonomických, právních, sociálních a časových aspektů. Její výsledek je zásadní informací pro investory a určuje pravděpodobnost úspěšného dokončení projektu. Níže uvedený krátký dotazník (tabulka č. 1) byl vypracován v rámci projektu SCORE ve spolupráci se zúčastněnými městy s cílem shromáždit veškerá relevantní data a informace pro FV projekty. Mohou jej využít zainteresované obce a místní subjekty k vytvoření souhrnu projektu a identifikaci nevyřešených otázek.

Další pomoc při ekonomickém opodstatnění projektů FV je k dispozici v podobě [kalkulačky CSOP](#), neboli volně dostupného nástroje, který poskytuje předběžné ekonomické posouzení prosumerských investičních projektů.

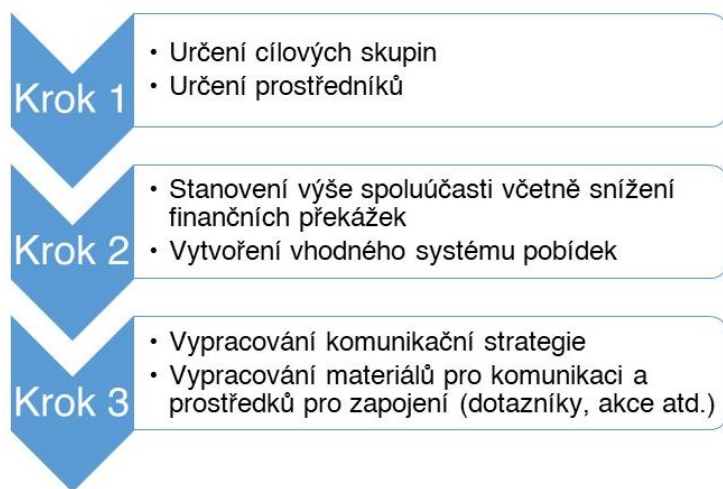
Studie proveditelnosti	
Investice	• Jak vysoká je celková částka investice? • Kolik existuje potenciálních partnerů? • O jaké partnery (soukromé osoby, společnosti, veřejné instituce) se jedná? • Jak jsou podíly rozdělovány mezi partnery? • Jakým kapitálem mohou partneři přispět? • Dají se ve vašem případě využít nějaké dotace (na místní, regionální nebo státní úrovni)?
Instalace	• Bude FV montována na střechu nebo postavena na zemi? • Byla již vypočtena potenciální produkční kapacita, a pokud ano, jak je velká? • Jak velký je dostupný střešní prostor? Na kterou světovou stranu je střecha orientována? Bere se v potaz sklon střechy? • Je plánována kombinace vytápění/chlazení nebo ukládání energie (např. baterie)? • Jsou na střeše již existující zařízení na výrobu OE? • Plánuje se využití nebo je dostupná technologie SMART-Metering? • Plánují se nějaká opatření v zájmu energetické účinnosti?
Informace o spotřebě elektřiny	• Bude energie využívána pro vlastní spotřebu, prodávána nebo kombinace obojího? Pokud plán zahrnuje prodej energie, má být prodávána do rozvodní sítě nebo dalším členům dané komunity? • Jaká je aktuální cena za kWh? • Jaká je roční spotřeba kWh?
Podmínky regulačního rámce	• Má vaše země regulační rámec pro sdílení a vlastní spotřebu elektřiny? Jaké stanovuje podmínky? Jak se vztahují na váš projekt?
Zapojení spotřebitelů	• Plánujete zapojit spotřebitele, a pokud ano, jaký typ spotřebitelů? • Zahrnuje váš plánovaný projekt zranitelné spotřebitele (např. nízkopříjmové domácnosti), a pokud ano, jakým způsobem?

Tabulka 1: Dotazník k provedení studie proveditelnosti

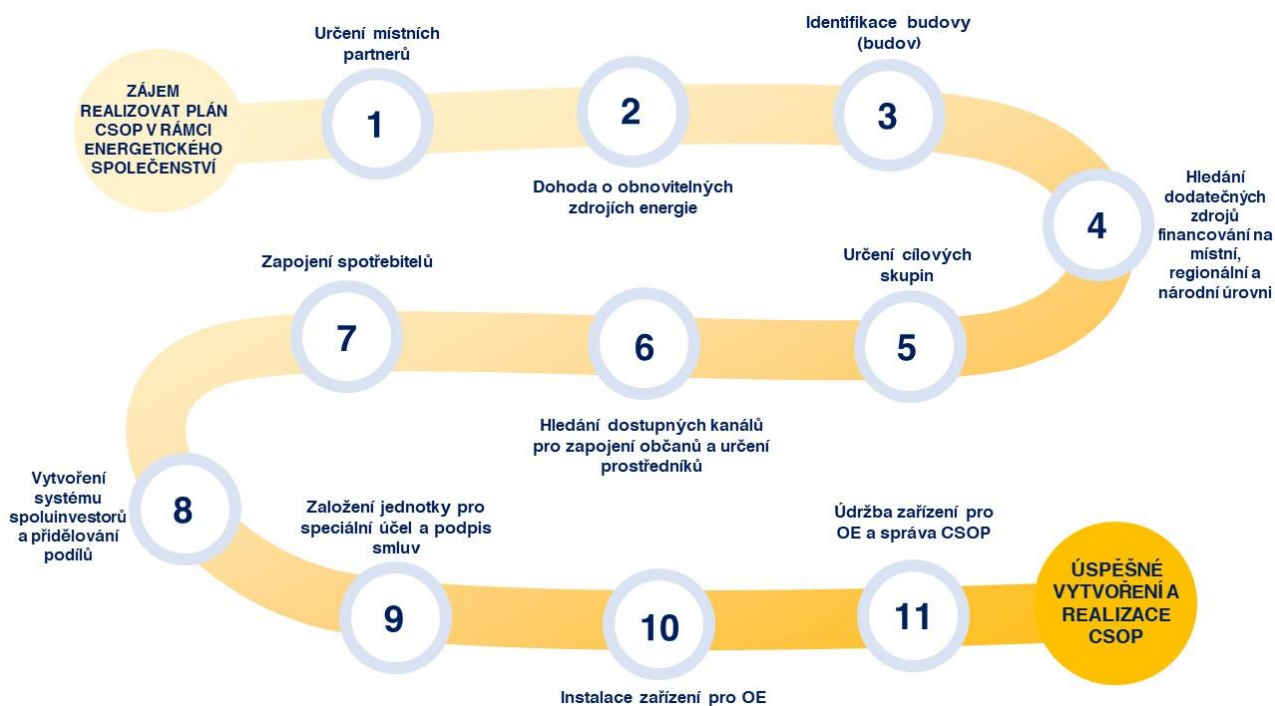
Plánování zapojení spotřebitelů

Poznatky z projektu SCORE ukazují, že zapojení spotřebitelů vyžaduje cílené plánování, které zohledňuje reálnou situaci cílových skupin. To má velký přínos pro místní energetickou transformaci, ale je třeba vynaložit další úsilí. Zkušenosti z projektu SCORE a dalších iniciativ zaměřených na spotřebitele ukazují, že stojí za to tuto snahu vynaložit, pokud se tak učiní správně. Přidaná hodnota zapojení spotřebitelů je různá a projevuje se například ve větší výši dostupných investic, pozitivním přijetí zařízení pro výrobu OE a budování sociálního kapitálu prostřednictvím zvýšeného pocitu sounáležitosti s komunitou.

Obr. 2 ukazuje tři hlavní kroky zapojení spotřebitelů, kterým následuje časová osa (obr. 3), jež obecně shrnuje všechny nezbytné kroky vedoucí k vytvoření a spuštění plánu CSOP.

Obrázek 2 – Kroky k zapojení spotřebitele

Obrázek 3 – Časová osa a hlavní kroky

Následující část II. – Příručka pro zapojení zranitelných spotřebitelů – je praktickým průvodcem pro obce, které chtějí vytvořit energetické projekty, jenž jsou sociálně inkluzivní, demokratické a vyvolávají aktivnější účast. Poskytuje přehled výhod spolupráce se soukromými domácnostmi a stanovuje, které aspekty je třeba brát v potaz, když se na tuto společnou cestu vydáte.

Část II. – Příručka pro zapojení zranitelných spotřebitelů

1. Úvod

Výzva: Inkluze je průřezovým politickým cílem

Nerovnoměrné rozložení nákladů a přínosů přechodu na nové zdroje energie je výzvou pro energetickou spravedlnost i politiku. Přestože posílení účasti spotřebitelů v komunitách využívajících obnovitelné zdroje energie má velký potenciál pro rovný přechod na nové zdroje energie, zranitelní spotřebitelé mají v rámci projektů OE stále nedostatečné zastoupení.

Evropská komise podporuje zlepšení postavení spotřebitelů tím, že jim poskytuje přístup k informacím a rozšiřuje možnosti spotřeby, např. v podobě snazší změny dodavatele nebo zapojením do „prosumerství“ OE (COM, 2015). Na individuální úrovni to zahrnuje potřebu volby mezi spotřebou/prosumerstvím, která vyžaduje individuální kognitivní kapacitu ke zpracování relevantních informací (Ioannidou, 2018). Prosumerství navíc vyžaduje ochotu riskovat, přístup k finančním prostředkům, čas a know-how (Hanke a Lowitzsch, 2020).

Zatímco vnitrostátní politika prosumerství podporuje jako ústřední prvek transformaci energetiky, pouze zlomek občanů si v současné době pořizuje vlastní zařízení na výrobu OE a může tak využívat „podpůrný rámec“ a jeho dotační programy. Ti, kteří tak nečiní – zejména zranitelní spotřebitelé – nejenže nevyužívají benefitů „podpůrného rámce“, ale dále nesou zvýšenou zátěž rostoucích distribučních sazeb, poplatků a nákladů na energie (Heindl, Schüßler a Löschel, 2014). Zatímco někteří občané mohou využívat výhod prosumerství, více než 50 milionů lidí v EU si nemůže dovolit přiměřenou úroveň spotřeby energie a žije v energetické chudobě (Energy Atlas, 2018).

Proto přepracované znění směrnice EU o obnovitelných zdrojích energie zavazuje členské státy k tomu, aby usnadnily účast zranitelných spotřebitelů a podpořily jejich začlenění do svého „podpůrného rámce“ (který zahrnuje průřezové politické cíle týkající se například zjednodušených administrativních a regulačních požadavků, nižších poplatků a daní atd.) pro prosumerství (Hanke a Lowitzsch, 2020).

Koho zapojit do místních energetických společenství?

Energetická společenství, konkrétněji pak model CSOP, jsou navržena tak, aby byla inkluzivní a otevřená účasti řadě potenciálních členů. V rámci CSOP je kladen důraz na podporu zranitelných a atypických spotřebitelů, aby se stali spoluinvestory a zároveň prosumery. Zranitelnost spotřebitelů má různé aspekty, z nichž některé jsou individuální povahy (věk, pohlaví, příjem, zdravotní stav, etnický původ, náboženství, politická orientace), některé jsou důsledkem strukturální dynamiky, často v podobě nerovnosti (např. přístup pouze ke špatně izolovaným bytům, nízké vzdělání omezující přístup k informacím) a další jsou politické povahy (např. nedostatečné politické zastoupení určitých sociálních skupin). Každý aspekt zranitelnosti neexistuje pouze sám o sobě, ale prolíná se s dalšími, což vytváří více protínajících se vrstev nerovnosti. Tento kontext zranitelnosti je tedy souborem podmínek a deprivací, které omezují životní a spotřebitelské volby.

Přístup CSOP se vyznačuje inkluzivním zaměřením a tento model je otevřen řadě potenciálních spoluinvestorů, včetně malých a středních podniků (MSP), obecních společností, škol, občanských iniciativ a družstev. Různorodost možných spoluinvestorů činí plán CSOP flexibilním a umožňuje mu přizpůsobit se místním podmínkám – aby byla možná

kvalifikace jako společenství pro obnovitelné zdroje energie, je nezbytné dodržovat pravidla, např. že žádný z partnerů nemůže mít většinový podíl a všichni partneři se musí nacházet v blízkosti zdroje OE. Při dodržování těchto podmínek plány CSOP přispívají k sociální soudržnosti, pocitu sounáležitosti a vlastnictví.

Kromě toho mohou mít výrazný sociální dopad, jelikož ovlivňují mnoho aspektů týkajících se zranitelnosti, ať už jsou takovéto faktory tradičně považovány za ukazatele energetické chudoby, nebo ne, např. ceny energií, úroveň příjmů, kvalita bydlení, typ topného systému atd. Zejména s ohledem na mírnění strukturálních slabin, jako jsou diskriminující podmínky na trhu a přístup k finančním prostředkům oproti posílení postavení jednotlivce, REC nabízí v podobě obchodního modelu CSOP možnost, aby jednotlivci dali dohromady své zdroje a možnosti za účelem překonání takovýchto strukturálních překážek.

Na základě této myšlenky definoval projekt SCORE tři následující cílové skupiny (obr. 4).

- Nízkopříjmové domácnosti (ND) spadají do dvou nejnižších příjmových decilů podle definice v oficiálních statistikách ohledně příjmových skupin v každé zúčastněné zemi. Tam, kde byly k dispozici, byly pro ilustraci doplněny údaje o domácnostech v energetické chudobě.
- Dlouhodobě nezaměstnaní, osoby nezaměstnané po dobu 12 měsíců či déle.
- Ženy, obecně jsou v rámci projektů OE nedostatečně zastoupeny. V některých případech navíc spadají do jedné nebo obou dalších kategorií; to je častý případ svobodných matek.

Obrázek 4 – Cílové skupiny v rámci projektu SCORE. Zdroj: Centrum pro studium demokracie

Přínosy inkluze pro cílové skupiny a energetické společenství

Přidaná hodnota zapojení občanů a zejména zranitelných spotřebitelů v energetických společenstvích má mnoho podob, nicméně společným tématem je pocit vlastnictví, který se tak v energetických společenstvích vytváří. Nejenže dojde k mobilizaci soukromého kapitálu pro přechod na nové zdroje energie, čímž se sníží stávající mezera v investicích, ale když budou občané přímo zapojeni jako partneři, projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie se zároveň stanou přijatelnějšími pro veřejnost. Klíčem k energeticky úspornému chování, které je zásadní pro dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu, je také zlepšení postavení občanů. Jakmile bude existovat finanční motivace pro úsporu energie, jelikož budou existovat možnosti sdílení energie a podmínky pro její prodej do rozvodné sítě, významně to přispěje k energeticky úspornému chování včetně zmírnění jevu indukce spotřeby. Sdružováním v energetických společenstvích navíc občané přispívají k dekarbonizaci energetického systému, který se pak stává pružnějším, decentralizovanějším a více řízeným poptávkou.

Účast na projektech REC přináší řadu výhod pro spotřebitele, které mají pozitivní dopad na ekonomiku, technologické inovace, společenské hodnoty a etiku. Hlavní přínosy pro cílové skupiny zahrnují:

Finanční přínos:

- Snížení zranitelnosti spotřebitelů způsobené jednak nutností hradit z velké části svých příjmů účty za energie a jednak kolísáním cen energií, což povede ke zlepšení jejich celkové (ekonomické) situace.
- Získání přístupu ke kapitálovým úvěrům sdružováním jednotlivých investic ve zprostředkovatelských subjektech s využitím finančního pákového efektu k navýšení investic (žádné drahé mikroúvěry).
- To vede k dodatečným příjmům z prodeje přebytků vyprodukované elektrické energie; po splacení úvěru je zisk rozdělen mezi spoluvlastníky (poměrně k jejich podílu).
- Vyřešení problému nedostupného kapitálu pro projekty OE a získání statutu prosumera v rámci neziskového společenství pro obnovitelné energie s rovným vlastnictvím všech členů („jeden člen, jeden hlas“).
- Spotřebitelé nemusí investovat své vlastní příjmy či úspory, jelikož majetek a podíly jsou zastaveny jako záruka bankovního úvěru, který bude splacen z budoucích příjmů.
- Podíly spotřebitelů jsou sdruženy u subjektu správce, v jehož čele stojí ředitel, který zastupuje podílníka/spotřebitele u provozovatele CSOP.

Společenské a environmentální přínosy:

- Posílení postavení aktivních občanů snížením strukturálních překážek, které jim brání v účasti na prosumerském modelu.
- Postavení občanů a spotřebitelů do role „hlavních aktérů na trhu s energiemi“, kteří budou hrát aktivní roli při urychlování přechodu na obnovitelné zdroje energie na úrovni komunity.
- Pozitivní změny chování v oblasti spotřeby energie, které spočívají ve využívání nových technologií ke snížení účtů za energie a aktivní účasti na trhu (Hanke a Lowitzsch, 2020).

Překážky přímo související se sociálními dávkami

S ohledem na účast ND, které dostávají sociální podporu v rámci REC, ekonomické výhody plynoucí z účasti v CSOP by mohly snížit nebo ohrozit nárok na veřejné sociální dávky. Systém dávek založených na průzkumu majetkových poměrů odrazuje od vytváření aktiv, jelikož obvykle vyžaduje likvidaci veškerého majetku, aby bylo možné tento typ podpory získat. Vzhledem k tomu, že finanční účast v podobě (spolu)vlastnictví spotřebiteli v oblasti OE je formou vytváření aktiv, tento mechanismus v zásadě zabraňuje ND v účasti, jelikož jakákoli snaha v tomto ohledu přímo snižuje jejich nárok na sociální dávky, na které jsou odkázány. Tento paradox byl také nazván „politikou dvojích aktiv“: stejná sociální politika, která podporuje domácnosti se středními a vysokými příjmy ve vytváření aktiv a tím pádem shromažďování soukromého bohatství, odrazuje ND od toho, aby se vůbec pokoušely nabývat bohatství nad rámec životního minima. Podobný jev lze pozorovat v případě minimálního příjmu testovaného na základě potřeb, který zohledňuje jakýkoli příjem a

odečítá jej z dávek; lidé jsou takto odrazováni od jakéhokoli zaměstnání s platem nižším, než je hranice minimálního příjmu, jelikož jeho příjemce by se následně ocitl v „pasti chudoby“ (Hanke a Lowitzsch, 2020).

Obce jako ti, co udávají krok: závazky, odpovědnost a běžné překážky

Obce a místní samosprávy jsou ideálními partnery energetických projektů, do nichž jsou zapojeni občané, u kterých mohou fungovat jako hybná síla. Inciování a podpora vlastnictví spotřebiteli jim může přinést značné výhody, jelikož to představuje způsob, jak se zavázat k dosažení cílů v oblasti ochrany klimatu a energetiky. Řada měst se již v minulosti zavázala k podpoře účasti občanů, chyběly jim však nástroje a projekty, pomocí kterých by města mohla tohoto závazku dostát. CSOP je ideálním modelem, kde se mohou obce stát vzorem a udávat krok při převzetí odpovědnosti, a to zejména dnes, kdy jim směrnice o obnovitelných zdrojích energie RED II poskytuje příležitost rozšířit svou úlohu aktivních účastníků ve společných energetických projektech.

Kromě toho mohou obce sami aktivně přicházet s projekty týkajícími se prosumerství a OE a snížit tak energetickou chudobu na místní úrovni tak, že zlepší její úsporné využívání, sníží účty za elektřinu a podpoří místní ekonomiku. Obce tak často přispívají ke svým dlouhodobým cílům v rámci své politické strategie.

Existuje několik faktorů, které jsou běžně vnímány jako překážky pro zapojení občanů v obecních energetických projektech. Patří mezi ně kupříkladu náročnost oslovení a motivace konkrétních cílových skupin obyvatel, zejména pokud se jedná o skupiny zranitelné. Tato překážka však vyvstává v důsledku nedostatečné integrace správných prostředníků nebo chybného nastavení pobídek, a lze ji tedy překonat. Mimoto může někoho odradit představa, že v rámci jednoho projektu bude muset jednat s mnoha názory a spoluinvestory, což může dokonce vyloučit účast měst, protože řada místních samospráv se účastní energetických projektů pro občany jako spoluinvestor pouze tehdy, pokud mají zastoupení ve správních a poradních orgánech. Plán CSOP, který podléhá obchodnímu právu, takovéto zastoupení zaručuje.

Ačkoli se na energetickém projektu může podílet větší množství občanů v pozici spoluinvestorů, riziku roztržetosti podílů brání model CSOP, který předpokládá sdružování hlasů spotřebitelů prostřednictvím správce, který všechny občany zapojené do procesu rozhodování zastupuje, čímž se počet relevantních subjektů činících rozhodnutí omezuje na minimum a je tím zajištěn demokratický a zároveň efektivní proces rozhodování.

2. Nástroje pro začlenění zranitelných skupin

Zjištění potřeb a motivací

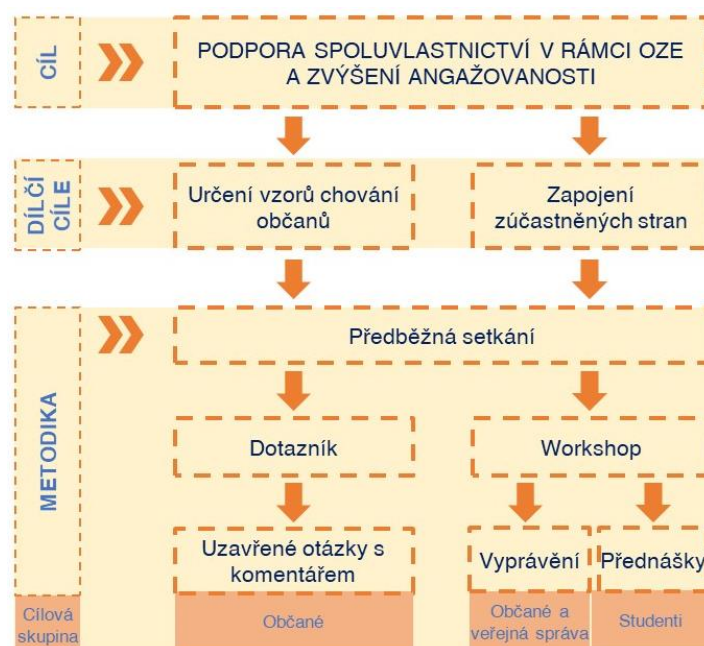
K překonání překážek pro inkluzi bylo v pilotních projektech SCORE a u followerů vyvinuto a otestováno několik strategií, aby bylo možné vyhodnotit jejich dopad a získat zkušenosti, které lze aplikovat v dalších městech. Zvolené přístupy měly podobu dotazníků, participačních workshopů a online schůzek (obr. 5).

Jejich cílem bylo lépe prozkoumat a porozumět potřebám cílových skupin a jejich motivaci k případnému zapojení do společných energetických projektů. Nejdůležitější je, aby byly dané překážky v začlenění včas identifikovány, aby bylo možné zavést vhodná protipatření. Proto je prvním krokem v procesu začlenění zranitelných skupin pochopení jejich energetických návyků a výzev, kterým v současné době v tomto ohledu čelí, jako je neefektivní izolace budov nebo vysoké náklady na energii (určení vzorců chování občanů). Za tímto účelem bylo

uspořádáno několik akcí a setkání, jejichž cílem bylo zapojit a informovat všechny cílové skupiny (zúčastněné strany včetně občanů a zranitelných skupin, malých a středních podniků a veřejné správy). Kromě toho cílové skupiny obdržely dotazníky. Ze zkušeností z projektu SCORE vyplývá, že je od spotřebitelů třeba shromáždit určité klíčové informace, a to v souladu s nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR):

- Situace týkající se energie/vytápění v domácnosti
- Průměrné náklady na elektřinu a vytápění
- Údaje o spotřebě energie v domácnostech
- Nárok na veřejné sociální dávky

Ty samozřejmě může být nutné přizpůsobit konkrétním místním podmínkám, cílovým skupinám a rozsahu projektu. Stejně tak se mohou lišit konkrétní prostředníci a kontaktní osoby, které je třeba do procesu zapojit. Ukázalo se, že větší procento domácností se úspěšně zapojí ve společných aktivitách – a následně energetických projektech – pokud informování cílových skupin podporují známé a důvěryhodné zprostředkovatelské organizace či osoby. Organizace, které fungují jako prostředníci, mohou zahrnovat charitativní organizace Caritas, sociální družstva, důvěryhodné učitele ve školách či místní iniciativy.

Obrázek 5 – Metodika pro zapojení spotřebitelů. Zdroj: SCORE

Překonávání bariér

Při zavádění inkluzivního modelu CSOP je třeba zvážit několik překážek. Vedle právních a regulačních překážek, které mohou vzniknout v důsledku daného vnitrostátního právního rámce, je třeba také brát v potaz překážky na úrovni obcí či domácností. Projekt SCORE ukázal, že ty mají své kořeny v následujících tématech týkajících se inkluze:

- Nedůvěra v relativně neznámé obchodní modely, jako je plán CSOP, navzdory jeho osvědčené funkčnosti.
- Regulační a právní neznámé v důsledku nově vznikajících zákonů o sdílení energie ve městech a místních komunitách.

- Chybějící předchozí zkušenosti s energetickými projekty na úrovni obce založenými na společných investicích.
- Ekonomické výhody plynoucí z účasti na plánu CSOP mohou snížit či ohrozit nárok na veřejné sociální dávky ze strany jednotlivých spotřebitelů.
- Nedostatek včasné zajištěných prostředků v soukromých domácnostech za účelem pochopení konceptů a výhod REC.
- Nedostatek finančních rezerv vede k ekonomickému rozhodování, kdy se lidé vyhýbají riziku. Domácnosti se snaží maximalizovat flexibilitu a likviditu, aby byly schopné reagovat na krátkodobé problémy, jako jsou výpadky v příjmech nebo nepředvídané výdaje, a mají výhrady vůči dlouhodobým závazkům (Röber/Kalker 2020).
- Nedostatek finančních prostředků na velké investice a nedostatek úspor nebo nedostupnost úvěrů v rámci vícero obcí.
- Pasivita způsobená nedůvěrou k produktům a institucím, stejně jako nedůvěra ve vlastní schopnosti činit správná investiční rozhodnutí u spotřebitelů.

Caritas Association Germany jako Partner projektu SCORE přišla se způsoby, jak se s mnohými z těchto překážek vypořádat na úrovni jednotlivých spotřebitelů za účelem motivace zranitelných domácností k účasti na společných energetických projektech. Jak vyplývá z pilotních projektů a zkušeností followerů, mezi hlavní motivace a klíčové faktory úspěchu patří (Röber/Kalker 2020):

- Vyhledání na snížení účtů za energie
- Snížení počátečních investičních nákladů
- Zavedení opatření ke zmírnění rizik pro zranitelné skupiny
- Poskytování doplňkových zařízení (LED diod atd.), která okamžitě sníží náklady na elektřinu
- Vytvoření dodatečného zdroje příjmu
- Nárůst energeticky úsporného přístupu snižujícího náklady na energii
- Zapojení do projektů OE s cílem předcházet sociální izolaci
- Sociální kapitál v rámci společenství pro obnovitelné zdroje energie vedoucí k výměně technických a finančních znalostí
- Zapojení do činností na ochranu životního prostředí a klimatu

„Asistované“ CSOP

V současnosti má v Evropě více než 50 milionů spotřebitelů, mezi nimiž jsou nízkopříjmové domácnosti a svobodné matky, problémy s placením účtů za energie. Jsou oběťmi energetické chudoby způsobené především vysokými náklady na energii a nízkými příjmy domácností. První krok k tomu, aby se zranitelné skupiny mohly stát prosumery, a alespoň částečně se vymanit z energetické chudoby, stojí na poskytnutí přístupu k financím. Právě to CSOP dělá s využitím finančního pákového efektu. Nicméně pro některé skupiny zranitelných spotřebitelů je i nižší kapitál potřebný k účasti na standardním plánu CSOP nepřekonatelnou překážkou. Zde přichází na řadu „asistovaný“ CSOP.

„Asistovaný“ CSOP je nad rámec běžného plánu CSOP přizpůsoben okolnostem konkrétní situace, včetně potřeb zranitelných spotřebitelů. Příkladem je pracoviště sociálních služeb – Centrum sociálních služeb Praha (CSSP) – Žilinská v České republice: v roce 2020 se vedení města dohodlo s CSSP na financování instalace fotovoltaických zařízení, které budou lokalitu zásobovat elektřinou a tím sníží její účty za energie. Město plánuje, že část zařízení

bude prodána lidem hledajícím útočiště v místním útulku pro bezdomovce. V rámci projektu SCORE uvedené strany plánují zahájení „asistovaného“ CSOP:

- Až 25 % FV zařízení bude prodáno klientům CSSP, kteří budou ochotni se zapojit, čímž by se z nich stali spolumajitelé/prosumeři;
- Dárce by poskytl odpovídající příspěvek těmto rezidentům, aby jim pomohl zajistit si vlastnický podíl;
- Sdílení 25–50 % zisku z úspor elektřiny a opatření v zájmu energetické účinnosti s účastníky plánu „asistovaného“ CSOP prostřednictvím k tomu účelu vytvořeného účtu na výdaje.

Zúčastněným rezidentům tak stačí ještě menší počáteční příspěvek, aby se mohli do projektu zapojit. CSSP na oplátku rezidentům přidělí podíl z peněz ušetřených výrobou energie z obnovitelných zdrojů a opatřeními v zájmu energetické účinnosti do zvláštního fondu na výdaje; z tohoto fondu jsou hrazeny výdaje na jejich osobní potřeby, jako jsou například nové boty, společný výlet či hudební nástroj.

Pro shrnutí: v případě „asistovaného“ CSOP a) je zařízení OE v častých případech darováno a b) nabytí podílů spotřebiteli/vlastníky je navíc usnadněno díky odpovídajícímu příspěvku dárce pro dorovnání. Účastníci se spotřebitelům stačí k účasti ještě menší počáteční příspěvek a nemusí čekat na amortizaci investice, než mohou výnosů využívat. Oba aspekty jsou důležité s ohledem na konkrétní zranitelné skupiny. Asistovaný CSOP se od toho klasického do jisté míry liší tím, že jeho hlavním cílem není vytváření zdroje příjmů pro jeho účastníky. Asistovaný CSOP je koncipován jako jednoduchý participační nástroj, který má za cíl zlepšit postavení zranitelných spotřebitelů, kteří by se ani v případě standardního CSOP nebyli schopni zapojit. Pocit vlastnictví a s ním spojené výhody a odpovědnost jsou klíčové pro změnu přístupu k efektivnímu využívání energie a ve vztahu k inkluzi a aktivnímu zapojení do energetické transformace.

Příklad: Útulek pro bezdomovce v ulici Krzywoustego 6, Słupsk (Polsko)

Na začátku roku 2018 společnost IKEA Polsko uzavřela dohodu s městem Słupsk jako vlastníkem budovy v ulici Krzywoustego 6 a charitativním sdružením Holy Brother Albert s tím, že věnuje 61 500 PLN (cca 14 300 EUR) příslušné organizaci na pořízení a instalaci fotovoltaického zařízení, které má zásobovat útulek pro bezdomovce elektřinou a snížit tak jeho náklady na energie. Dohoda o užívání budovy uzavřená mezi městem a charitativním sdružením Holy Brother Albert předpokládá, že vlastnické právo k zařízení přechází na město Słupsk jako vlastníka budovy.

V rámci projektu SCORE se uvedené strany dohodly, že zahájí asistovaný CSOP: a) prodej maximálně 25 % FV zařízení těm ze 70 rezidentů útulku, kteří se budou do projektu chtít zapojit, čímž se z nich stanou spotřebitelé/spoluvlastníci; b) sdílení 25–50 % výnosů z úspor elektřiny a opatření v zájmu energetické účinnosti s účastníky asistovaného CSOP prostřednictvím k tomuto účelu určeného fondu výdajů; c) s cílem přimět nové spoluvlastníky k úsporám elektřiny, větší energetické účinnosti a, pokud je to možné, vyškolit je jako energetické poradce.

Předpokládalo se, že v nejlepším případě se asistovaného CSOP zúčastní 50 rezidentů útulku pro bezdomovce s příspěvkem 216 PLN na osobu (cca 50 EUR) a odpovídajícím příspěvkem 144 PLN (dva za jeden, cca 34 EUR) od institutu Kelso z Evropské univerzity Viadrina Frankfurt (Odra). Celková investice 50 účastníků asistovaného CSOP činí

10 800 PLN (cca 2 500 EUR), což zhruba odpovídá 25 % hodnoty FV zařízení. Vzhledem k tomu, že investice účastníků asistovaného CSOP jsou předávány a spravovány prostřednictvím svěřenecké správy, místní charitativní sdružení Holy Brother Albert ve Słupsku jmenuje správce nebo založí společnost s ručením omezeným (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), kterou bude spravovat vedoucí útulku. Správce vybírá osobní splátky jednotlivců i odpovídající příspěvky a přiřazuje je k osobnímu účtu každého rezidenta. Za tyto finanční prostředky následně správce odkoupí až 25 % FV zařízení od města Słupsk. Finanční prostředky, které město získá, jsou opětovně investovány do zmíněných opatření v zájmu energetické účinnosti, která podle odhadů sníží spotřebu elektřiny v útulku o dalších 15 %.

Asistovaný CSOP umožňuje dočasné (spolu)vlastnictví rezidentů útulku, aniž by to omezilo jejich mobilitu, jelikož jako účastníci mohou své podíly zpětně prodat. Současně to zabraňuje vzniku dvou „tříd“ mezi rezidenty, což zajišťuje, že nově příchozí mohou převzít podíly účastníků, kteří se již plánu nechťejí účastnit. Vlastnictví jako učební pomůcka zde plní důležitou funkci při vedení účastníků k energeticky úspornému jednání.

Komunikace a zapojení obyvatel

S ohledem na článek 18 směrnice RED II jsou informace klíčovým nástrojem, který občanům a komunitám umožňuje stát se aktivním hráčem na trhu s energiemi (Evropská komise, 2018). S ohledem na tento fakt je nezbytné zajistit správnou komunikaci prostřednictvím důvěryhodných a inkluzivních kanálů. Tyto kanály by měly řešit otázky vyvstávající mezi veřejnou správou a občany, a tedy brát v úvahu různé názory a porozumět možnostem a výzvám, kterým každá skupina účastníků čelí.

Orgány veřejné správy by měly pokud možno využívat stávajících kanálů pro komunikaci s místní komunitou, které jsou obecně známé a důvěryhodné. Pokud takovéto komunikační kanály dostupné nejsou, mohou být pro místní komunity vytvořeny online, aby usnadnily komunikaci a sociální začleňování, a prostřednictvím kterých může komunita zasílat žádosti či dotazy ohledně daného projektu. To podpoří dialog a vzájemnou důvěru mezi dvěma nejdůležitějšími skupinami v rámci plánu CSOP. Takovýto kanál může být užitečný pro příjem žádostí od obyvatelstva nebo přímé sdělování informací o realizovaném REC.

Potenciální komunikační kanály jsou:

- Oficiální komunikační kanály místních partnerů a zapojených obcí – sociální sítě (Facebook), webové stránky obcí a newslettery.
- Letáky a brožury se zjednodušeným popisem projektu, které budou rozeslány poštou domácnostem potenciálních účastníků a cílovým skupinám.
- Zavedené komunikační kanály prostředníků a distributorů informací spolupracujících s cílovými skupinami, např. newsletter nebo pravidelné osobní schůzky a setkání.
- Osobní setkání a workshopy s občany a důvěryhodnými zástupci cílových skupin.
- Návštěvy v příslušných budovách a/nebo na místech, kde mají být zařízení OE umístěna za účelem vytvoření bližších vztahů.

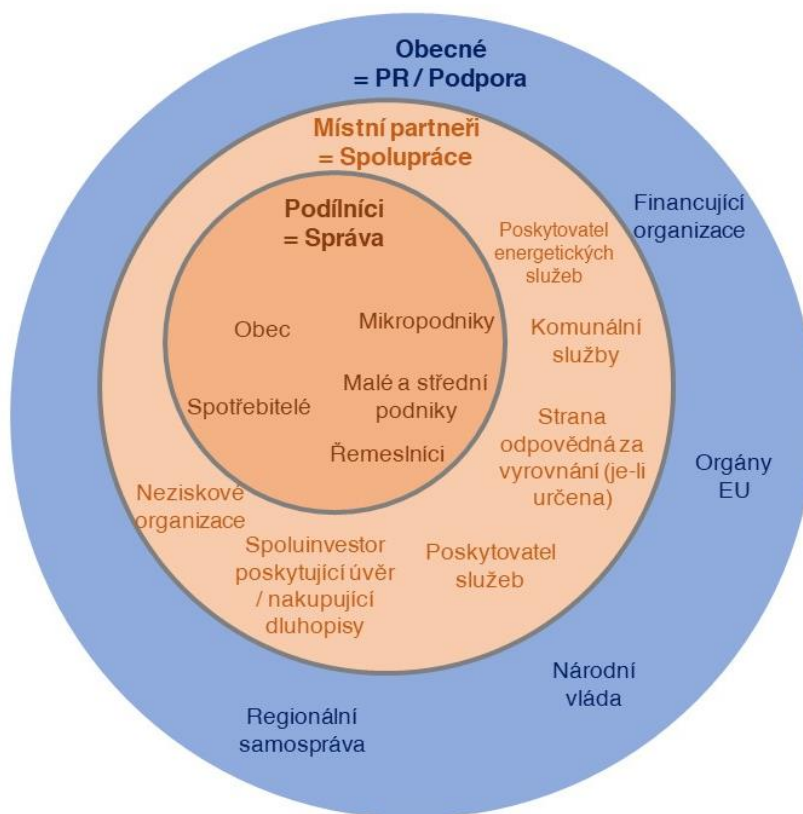
U jednoho ze španělských followerů, města Vega de Valcarce, byla vytvořena pracovní skupina se zástupci ze všech zúčastněných skupin, což bylo přínosem pro řízení příslušného procesu, zvýšení efektivity a zlepšení komunikace. Obvykle je zapotřebí alespoň jeden člen komunity, který bude koordinovat vytvoření a průběžnou organizaci pracovní skupiny.

3. Postupné kroky

Na obr. 6 jsou zobrazeny tři hlavní postupné kroky na podporu spoluvlastnictví v oblasti OZE. Za prvé je obecně definován rámec, ve kterém jsou energetické projekty navrhovány. Rámec víceúrovňové správy ovlivňuje možnosti energetických společenství a stanovuje podmínky jejich existence. Tato oblast může poskytovat podporu prostřednictvím regulací a pobídek, včetně zjednodušených administrativních a regulačních požadavků a specifických mechanismů a zdrojů financování. Dostupné finanční prostředky závisí především na vnitrostátních a regionálních rámcích.

Za druhé, energetické společenství spolupracuje s druhou úrovní účastníků, což znamená, že podílníci v nejužším kruhu budou s největší pravděpodobností spolupracovat s mnoha dalšími místními subjekty zapojenými do technické a finanční realizace projektu, jako jsou poskytovatelé energetických služeb (PES), komunální služby, poskytovatelé služeb, potenciální spoluinvestoři, neziskové organizace (NNO), občanské iniciativy a družstva.

Za třetí, všichni podílníci energetického společenství nebo CSOP, včetně malých a středních podniků, spotřebitelů, obcí a místních samospráv, jsou vázáni konkrétními správními rozhodnutími a rámci, které musí být přijaty a navrženy podílčníky konkrétně pro každý místní projekt.

Obrázek 6 – Postupné kroky

Shrnutí doporučení k financování CSOP a začleňování zranitelných skupin

NÁRODNÍ ÚROVEŇ

- Opatření politiky pro zapojení zranitelných občanů v rámci finančního systému REC jsou nezbytná k vyřešení tohoto dilematu a napomáhání přenesení směrnice RED II 2018/2001 na národní úroveň (např. zajištěním toho, aby účast v rámci REC byla dostupná všem zúčastněným spotřebitelům, včetně těch, kteří patří k domácnostem s nízkými příjmy nebo zranitelným rodinám, Repubblica Italiana (2020)).
- Určení vhodných pobídek pro ND. Investice do projektů obnovitelných zdrojů energie (OZE) se ukázaly problematickými, a to zejména pro ND. Nízkopříjmovým domácnostem chybí dostatečný kapitál, což jim brání účastnit se nebo jen investovat do prosumerských modelů. Bez náležitých pobídek je nepravděpodobné, že se podaří zapojit členy z cílových skupin. Takovéto pobídky musí být hmatatelné, musí omezit spoluúčast na přijatelnou částku a zajišťovat dostatečně krátkou dobu pro amortizaci investice.

MÍSTNÍ ÚROVEŇ

- Zranitelné skupiny mohou účinně oslovit lidé, které daná skupina zná a kterým důvěřuje, zejména pokud jde o sdílení finančních informací. V důsledku toho je identifikace, informování a zapojení prostředníků klíčovým strukturálním prvkem efektivního přístupu pro oslovení a je třeba jej vypracovat předtím, než budou osloveny samotné ND. Mimoto je třeba zajistit, aby prostředníci byli schopni účastníkům radit a vést je v průběhu realizace projektu jako dlouhodobí partneři. Takovéto zapojení prostředníků v průběhu několika let vyžaduje, aby byly k dispozici odpovídající personální zdroje.
- Vytváření účinných komunikačních strategií. Vzhledem k nedostatku relevantních zkušeností a vzdělání mohou mít cílové skupiny potíže s pochopením komplexní struktury CSOP. Komunikace se proto musí zaměřit na přínosy konkrétního projektu, a to jasným a srozumitelným jazykem, který hrubě nastíní strukturu CSOP. Dále je rozhodujícím faktorem zahrnutí podpory důvěryhodných prostředníků v rámci komunikace.
- Místní správa může vytvořit komunikační kanály s místní komunitou, např. prostřednictvím aplikací vytvořených přímo pro místní komunitu, aby usnadnila komunikaci a sociální začlenění, skrze kterou může komunita zasílat žádosti nebo si zobrazit informace o daném projektu. To podpoří dialog mezi dvěma skupinami, které se obvykle nesetkávají. Takovýto kanál může být užitečný pro příjem žádostí od obyvatelstva nebo přímé sdělování informací o realizovaném REC.
- Místní správa může zvážit organizaci vzdělávacích aktivit pro zúčastněné strany REC, např. pořádáním školicích programů, jako jsou semináře na téma energie. Tyto informační schůzky a školení mohou být organizovány za pomoci partnerských techniků z oblasti energetiky, kteří budou řešit technické problémy/dotazy místní komunity a veřejné správy. Dále mohou za pomoci místní samosprávy organizovat osvětové kampaně týkající se možností a postupů, kterých mohou prosumeři využít, a vyhledávat již dostupné znalosti a zkušenosti mezi občany a v rámci své komunity.

Zdroje

Energy Atlas, (2018), Energy Atlas 2018 – Facts and figures about renewables in Europe. Berlín, Brusel a Lucemburk: Heinrich Böll Foundation, Friends of the Earth Europe, European Renewable Energies Federation a Green European Foundation.

Evropská komise, (2019), Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Ceny energie a energetické náklady v Evropě. Brusel.

Hanke a Lowitzsch, (2020), Empowering Vulnerable Consumers to Join Renewable Energy Communities – Towards an Inclusive Design of the Clean Energy Package.

Heindl, Schüßler a Löschel, (2014), Ist die Energiewende sozial gerecht?, Wirtschaftsdienst, Springer; ZBW – Leibniz Information Centre for Economics, vol. 94(7), pp. 508–514.

Ioannidou, (2018), Effective Paths for Consumer Empowerment and Protection in Retail Energy Markets, Journal of Consumer Policy.

Lowitzsch, (2020), Investing in a Renewable Future – Renewable Energy Communities, Consumer (Co-)Ownership and Energy Sharing in the Clean Energy Package, European Energy & Climate Journal, vol. 9.

Röber a Kalker (2020), D 4.1. Zpráva o cílové skupině – Strategie pro zvýšení zapojení nedostatečně zastoupených skupin.

Konsorcium SCORE, (2019), D 3.1. Zpráva o potřebách a zdrojích pilotních obcí (včetně příručky pro zamezení indukce spotřeby / energetické renovace).

Konsorcium SCORE, (2021), D 5.1. Zpráva o dopadech spoluvlastnictví spotřebitelů včetně doporučení k doladění.

Obecné informace	
Zkratka	SCORE
Název projektu	Podpora spoluúčasti spotřebitelů na obnovitelných zdrojích energie
Smlouva o poskytnutí grantu č.	784960
Identifikátor výzvy	H2020-EE-2016-2017
Identifikátor tématu	Zapojení soukromých spotřebitelů do udržitelné energetiky
Plán financování	Koordinační a podpůrné opatření
Datum zahájení	1. dubna 2018
Doba trvání	45 měsíců
Výstup – dokument	
Výstup	D.4.4 Technická příručka pro followery
Vedoucí úkolu	Climate Alliance
Hlavní příjemce	EUV
Pracovní balíček	WP 4
WP-leader	Centre for the Study of Democracy (CSD)
Termín odevzdání	M 35
Datum předložení	20. 12. 2021
Typ komunikace	Zpráva
Úroveň komunikace	Veřejná
Informace o dokumentu	
Autor(ři)	Climate Alliance: Marie Kleeschulte, Andrea Carosi EUV: Jens Lowitzsch
Posuzovatel(é)	Jens Lowitzsch

Tiráž

Projekt SCORE usnadňuje spotřebitelům, aby se stali (spolu)vlastníky OE ve třech pilotních regionech a městech po celé Evropě v návaznosti na tyto pilotní projekty. Projekt SCORE využívá plánu vlastnictví spotřebiteli (CSOP) za použití osvědčených postupů aktualizovaných s ohledem na techniky inkluzivního financování. Projekt se zaměřuje na zranitelné skupiny postižené energetickou chudobou, které jsou zpravidla z investic do OE vyloučeny.

Koordinátor projektu

Evropská univerzita Viadrina Frankfurt (Odra)

Prof. Dr iur. Jens Lowitzsch

Kelso Professorship of Comparative Law, East European Business Law and European Legal Policy, Faculty of Business Administration and Economics

Director of the Inter-University Centre

EUROPA-UNIVERSITÄT VIADRINA FRANKFURT (ODER) | FREIE UNIVERSITÄT BERLIN|SVEUČILIŠTEUSPLITU | UNIVERSITÉ PARIS 1 PANTHÉON-SORBONNE

Korespondenční adresa: Große Scharrnstraße 59, 15230 Frankfurt nad Odrou Německo

Tel: +49 (0) 335 5534 2566

Fax: +49 (0) 335 5534 72566

E-mail: kelso-professorship@europa-uni.de

Konsorcium SCORE

Centre for the Study of Democracy | Město Praha | City of Essen | Climate Alliance | co2online | Consorzio Forestale, Regione Poveriera | Cooperativa La Foresta | Cooperativa Sociale Amico | Deutscher Caritas Verband (ve spolupráci s Energiereferat Frankfurt/Main) | Europa Universität Viadrina, Frankfurt (Oder) | Federacja Konsumentów | Politecnico di Torino | Porsenna.